

1609 – Geen schenkbelasting voor schenking aan partner

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 14 juni 2016, nr. BRE 15/2267

Art. 33 sub 12 Successiewet 1956

V-N vandaag 2016/2056

ECLI:NL:RBZWB:2016:3739

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat er geen schenkbelasting is verschuldigd. X maakt namelijk aannemelijk dat het door haar verkregene heeft gestrekt tot voldoening aan een natuurlijke verbintenis.

B, de echtgenote van A, krijgt eind 2001 een herseninfarct. B ligt in een verzorgingstehuis en is niet aanspreekbaar. Ook is er geen daadwerkelijk contact met haar mogelijk. Sinds eind 2002 woont A samen met belanghebbende, X. X verzorgt de gemeenschappelijke huishouding en zegt haar baan op. Vervolgens beëindigt het UWV een uitkering van X. Om X te ondersteunen schenkt A in december 2011 € 150.000 aan X. Een zelfde schenking vindt plaats in januari 2012. In geschil is of er schenkbelasting is verschuldigd.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat er geen schenkbelasting is verschuldigd. Volgens de rechtbank maakt X aannemelijk dat het door haar verkregene heeft gestrekt tot voldoening aan een natuurlijke verbintenis. Met de schenkingen heeft A volgens de rechtbank namelijk voldaan aan een dringende morele verplichting om X na zijn overlijden verzorgd achter te laten. De rechtbank houdt daarbij rekening met de behoefte en welstand van X en A ten tijde van de schenking en de duur van hun samenleving. Ook wijst de rechtbank er op dat X haar dienstbetrekking heeft beëindigd en dat ook haar recht op een (aanvullende) uitkering is beëindigd. Volgens de rechtbank kan worden verondersteld dat A, via de schenking aan X, gelet op de inkomens- en vermogenspositie van X, en haar leeftijd ten tijde van de schenking, naar objectieve maatstaven gemeten, heeft voldaan aan een op hem rustende verzorgingsverplichting jegens X. De rechtbank verwerpt vervolgens nog de stelling van de inspecteur dat er geen sprake is van het voldoen aan een natuurlijke verbintenis bij een schenking tijdens het leven en gedurende een relatie. De rechtbank vernietigt de aanslag schenkbelasting.

Zie ook:

- Hoge Raad 10 oktober 2014, nr. 13/04100

Wenk:

- In het civiele recht wordt volgens artikel 7:175 BW als schenking aangemerkt: een overeenkomst om niet, die ertoe strekt dat de ene partij (de schenker) de andere partij (de begiftigde) ten koste van zijn eigen vermogen verrijkt. Er moet zijn voldaan aan de volgende eisen:
 - verarming van de schenker;
 - verrijking van de begiftigde; en
 - een bevoordelingsbedoeling.
- Civielrechtelijk is het voldoen aan een natuurlijke verbintenis geen schenking. Bij een natuurlijke verbintenis bestaat een dringende morele verplichting om de andere partij een uitkering te doen of verzorgd achter te laten, ondanks dat deze prestatie niet juridisch afdwingbaar is.
- In de praktijk komen natuurlijke verbintenissen vaak voor bij de financiële afwikkeling van een echtscheiding, waarbij de ene partner de andere partner een hogere uitkering doet dan op grond van de samenlevingsovereenkomst of huwelijkse voorwaarden verplicht is.
- Uit deze uitspraak volgt dat ook sprake kan zijn van een natuurlijke verbintenis zonder dat de relatie is beëindigd.
- Om te voorkomen dat eenvoudig schenkbelasting kan worden ontgaan, wordt een natuurlijke verbintenis in artikel 1 lid 7 van de Successiewet wèl aangemerkt als schenking. Vervolgens is in artikel 33 sub 12 een vrijstelling opgenomen voor schenkingen die zijn gedaan ter voldoening aan een natuurlijke verbintenis.
- Deze enigszins omslachtige methode om een natuurlijke verbintenis eerst als een (belaste) schenking aan te merken en vervolgens vrij te stellen van schenkbelasting heeft te maken met de bewijslastverdeling. Degene die stelt dat sprake is van een natuurlijke verbintenis zal dit moeten bewijzen.
- In de praktijk staat de Belastingdienst het beroep op de vrijstelling niet gemakkelijk toe, zoals ook blijkt uit deze casus. De rechtbank oordeelt echter dat in dit geval voldoende bewijs aanwezig is voor het aannemen van een natuurlijke verbintenis. Hierbij wordt rekening gehouden met de duur van de samenleving, de onderlinge inkomens- en vermogensverschillen en de leeftijd van partijen.
- **Let op!** Partijen die betrokken zijn bij een natuurlijke verbintenis moeten verplicht aangifte doen en zich op de vrijstelling beroepen om de heffing van schenkbelasting te voorkomen.

(Schut & Bruggink Estate Planners te Haarlem)